

MARCELLE MORGANTINI · THE FRENCH CONNECTION

Amb 28 anys, la jove francesa, més tard coneguda com a Marcelle Chailleux Morgantini, treballava de mestra a la ciutat de Pau i tenia una educació formal i un gust musical limitat als clàssics. Una conferència a la seva ciutat, l'any 1953, del carismàtic Jacques Morgantini li va canviar la vida. Va acabar descobrint el món, allunyat i 'salvatge', dels clubs de blues de Chicago.

Jacques Morgantini, promotor a Europa del blues, el swing i el jazz tradicional, va guiar Marcelle en el descobriment del jazz i el blues americans. L'any 1963 es van casar i quan Marcelle va tenir els diners, va triar gastar-los en un viatge a Chicago per fer les seves pròpies gravacions de blues. Era l'any 1975.

Va fer quatre viatges a Chicago. Amb un equip de gravació portàtil, va aconseguir una col·lecció única d'enregistraments, amb inèdites i genuïnes actuacions en directe. Va gravar músics que van arribar a ser gegants del blues i músics que mai van tenir fama i dels quals les gravacions de MCM són l'única prova del seu talent.

El guia de Marcelle a Chicago va ser el bluesman Jimmy Dawkins, qui, més endavant, diria: *Crec que Marcelle va arribar just a temps per captar els últims dies del vell estil dels clubs de blues de barri... va estar molt bé tenir algú prou interessat com per venir a sentir-nos tocar i gravar-nos, i mirar de fer-nos més coneguts fora d'aquí.*

Jimmy Dawkins, Marcelle Morgantini i Magic Slim

MCM RECORDS

El projecte MCM es va acabar l'any 1978, per falta de pressupost i amb el blues passat de moda quan el blues-rock va aparèixer a l'horitzó. Al llarg de tres anys però, MCM va aconseguir tenir un fons de blues realment destacable, no només pels moments de la història del blues que va capturar sinó també per la puresa del so que va aconseguir i pel caràcter únic de les actuacions gravades.

Com va dir Jimmy Dawkins: *Va ser natural i real, sense sobreactuació. Es va captar el sentiment de la sala, de la música, de l'audiència i dels blues. Va ser genuí.*

DISCOGRAFIA MCM

L'any 2017, Joan Pérez Aznar, músic i traductor al castellà de *La gran enciclopèdia del blues* de Gérard Herzhaft, va recollir la discografia completa i oficial del segell MCM. Es pot consultar a la pàgina *Memoire de blues*.

Van ser 17 vinils gravats en els quatre viatges que Marcelle va fer a Chicago al llarg dels anys 70.

L'any 1975 va gravar-ne dos, l'any següent, tres. El 76 va ser l'any més productiu: set, i l'últim any, 1978, va gravar-ne cinc més.

La major part dels enregistraments van fer-se al bar Ma Bea's. Altres clubs van ser: Queen Bee, Big Duke's i Golden Slipper.

La grandeur du blues,
c'est sa formidable dignité
Jacques Morgantini

STORYVILLE

Malauradament, les vendes finals no van fer possible la continuïtat del projecte. Als anys 70, l'interès pel blues va anar de baixa, havia passat l'auge dels 60 i quan va haver el ressorgiment dels 80, la MCM ja no existia.

Afortunadament però, una nova vida va venir de la mà del segell discogràfic danès Storyville, fundat pel fanàtic del jazz, Karl Emil Knudsen. Van fer una oferta a Marcelle pels drets en CD.

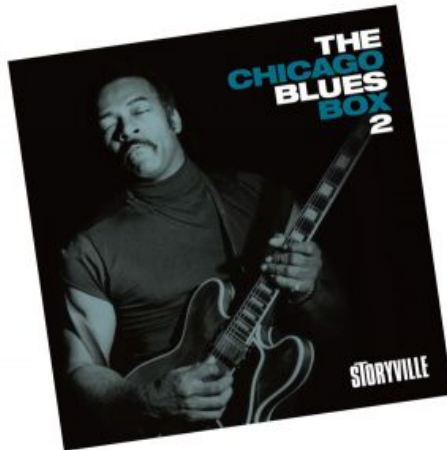
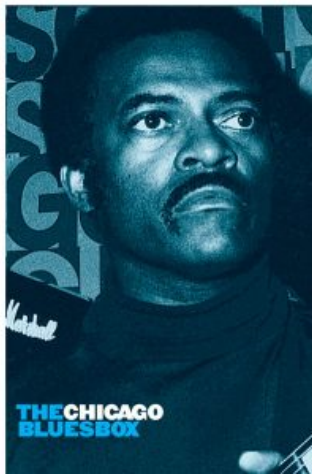
THE CHICAGO BLUES BOX

Avui en dia, la major part del fons de MCM està disponible a Storyville, incloent -hi moltes cançons que, en un primer moment, no van anar als vinils.

The Chicago Blues Box (2012) són 8 CDs únics de blues dels 70, acompanyats d'un llibret que inclou un article publicat a la revista Living Blues sobre el lligam francès amb el blues del South i West Side de Chicago.

Magic Slim, Big Mojo Elem, John Little John, Eddie Clearwater, Eddie Taylor, Bobby King, Jimmy Johnson, Luther Johnson, Willie Kent, Jimmy Dawkins, Hip Lankchan, Big Voce Odom, Blueblood McMahon i Joe Carter són els músics d'aquesta caixa.

L'any 2017 es va publicar una segona caixa, amb 8 CDs més.

MARCELLE MORGANTINI · (1927-2007)

Emocionada per la gira del Chicago Blues Festival 1974, Marcelle va decidir viatjar a Chicago, el febrer del 75, acompanyada de l'amic Monestier. Impressionada pel talent de músics com Willie Kent, Bobby King i W. James Lyons, no va entendre perquè ningú no els enregistrava. El 2n viatge, estiu 1975, amb el seu marit Jacques i el seu fill Luc, la va acabar de convèncer de la urgència de gravar els grans músics, descoberts per ella o pel seu guia local, Jimmy Dawkins. Va tornar a Chicago l'octubre del 75 decidida a enregistrar aquests músics genials pel segell que acabava de crear: MCM. Va tornar el novembre del 76 i l'última campanya va ser l'octubre de 1977.

Luc Nicolas-Morgantini, Muddy Waters Jr, Marcelle M., Bobby King i Didier Tricard. Chicago, octubre 1975 (Foto: Tricard)

JIMMY DAWKINS · “MARCELLE MORGANTINI I’S CASSOULET”

Dawkins arriba a Chicago el 1955 provinent de Mississipí. Es relaciona amb Magic Sam i Otis Rush, es fa amic de Luther Allison i es converteix en un referent del blues de Chicago, amb un estil sobri i mordaç. *Fast fingers*, el seu primer àlbum, serà l’èxit que li permet fer gires per Amèrica i Europa. Participa a l’American Folk Blues Festival del 72.

Músic introvertit, pessimista i amargat, autor de temes tortuosos com *Born in poverty* o *All for business*. La seva música dura, tensa i commovedora el portarà al cim del blues dels 70. És aleshores que entra en contacte amb Marcelle Morgantini, a qui farà de guia pels bars i clubs de blues de Chicago. D’aquesta època són els àlbums *Blisterstring*, *Hot Wire* o *Tribute to Orange*, en aquest últim és on trobem el blues *Marcelle Morgantini’s Cassoulet*.

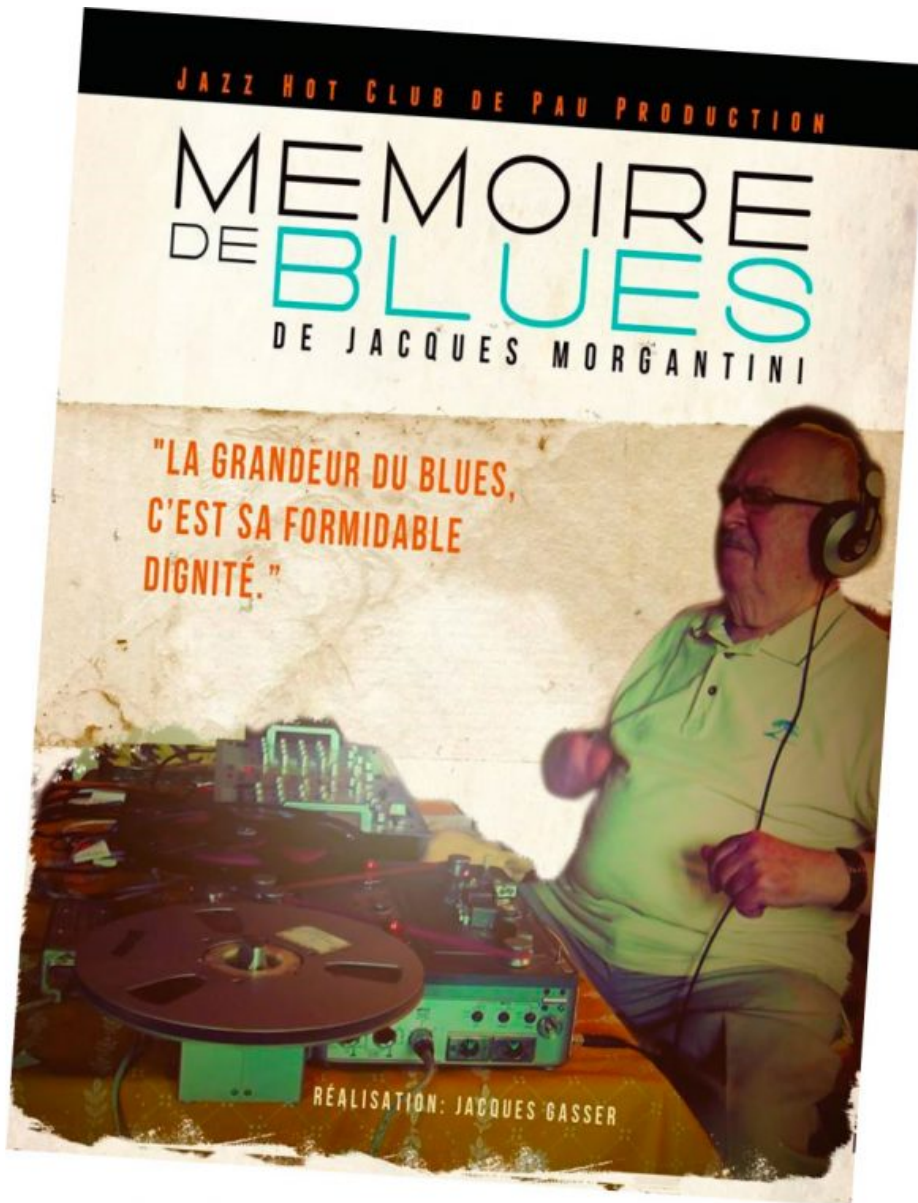
JACQUES MORGANTINI

Jacques Morgantini és una figura imprescindible de la història del blues a Europa. Vicepresident des de 1950 i, al llarg de 22 anys, del Hot Club de França, un dels primers a portar a Europa músics de blues com Big Bill Broonzy o Memphis Slim. Va ser assessor musical del segell discogràfic Black & Blue de Jean M. Monestier.

A la primera edició del festival de jazz de San Sebastià l'any 1966, Morgantini va ser membre del jurat

La seva dona, Marcelle, també una apassionada del jazz, i sobretot del blues, va viatjar amb el seu fill a Chicago els anys 70 per gravar molts músics que havien passat per França però que encara no tenien prou reconeixement als Estats Units: Magic Slim, Jimmy Dawkins, Willie Kent, Jimmy Johnson,... Són les gravacions de MCM.

MEMOIRE DE BLUES · JACQUES MORGANTINI

Mémoire de Blues és un magnífic documental històric sobre blues, de 2 DVD, realitzat per Jacques Gasser, basat en la vida i en els enregistraments de Jacques Morgantini i de la seva esposa entre els anys 50 i 80s. Relata com va començar l'interès pel blues d'aquest expert en jazz i Vicepresident de l'Hot Cub de França (1950-1977) i de com se les va enginyar per aconseguir discos de blues mitjançant un intercanvi cultural amb uns aficionats nord-americans, que li van

motivar a voler conèixer en persona als músics que escoltava en aquells discos. Per això va promoure un dels primers concerts d'un bluesman a Europa, el de Big Bill Broonzy l'any 1951, en una església de Pau (França) avui reconvertida en els cinemes Méliès. També va convidar a T-Bone Walker, Lionel Hampton, Sister Rosetta Tharpe, John Lee Hooker... Va ser íntim amic de Count Basie, Fred Below, Memphis Slim o el mateix Hampton. (...) Els Morgantini feien d'amfitrions i acollien a casa seva els músics que convidaven a tocar a Pau, molts dels quals visitaven per primera vegada Europa i van ser rebuts amb grans mostres d'afecte i generositat. L'hospitalitat dels Morgantini no era una cosa habitual per a aquells bluesmen més aviat acostumats a viure de forma marginal en els guetos de Chicago, que van adorar la parella i el cassoulet de Marcelle de forma immediata...

A la casa familiar de Gan, a prop de Pau, van celebrar unes succulentes sessions de blues improvisades per aquells músics feliços que se sentien estimats i respectats. Algunes d'aquestes trobades van ser gravades amb el permís dels artistes i encara romanen inèdites avui dia, mentre que altres apareixen a Mémoire de Blues. Entre elles, unes impressionants gravacions de Muddy Waters amb la seva banda, de Johnny Shines, de Luther "Snake" Johnson, Jimmy Rogers, Luther Allison, Koko Taylor, etc... que són autèntiques joies pels amants del gènere i que commouen per la forma en què els bluesmen interpreten i improvisen els seus blues.(...)

Un dels trets més importants de la pel·lícula és la profunditat del pensament de Jacques Morgantini i la seva comprensió emotiva sobre el blues. Segons ens va explicar modestament ell mateix, això es deu a la seva curiositat i al seu permanent interès per preguntar constantment als músics.

Més: **Big Mama Montse**

